



کنگره ملی

مدیریت و برنامه ریزی شهری نوین

National Congress of

فراخوان مقاله

innovative management and urban planning

ایران - تهران - دانشگاه تهران
۲ شهریور ماه ۱۳۹۶

عوامل موثر بر فرآیند توسعه فیزیکی شهر مرودشت با روش های تصمیم گیری چند معیاره

قاسم شایانی^۱، سید رسول کشاورز^۲، رضا لک^۳

۱،۲،۳: باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، واحد داریون، دانشگاه آزاد اسلامی، داریون، ایران.

Shayani1362@gmail.com

چکیده

آنچه که معلوم است پیدایش شهر و شهرنشینی در ایران سابقه بسیاری دارد و اما آنچه مسلم است توسعه فیزیکی شهرهای ایران در سال های اخیر است که نظر طراحان و برنامه ریزان شهری را به خود جلب کرده است، از این رو شناخت تحولات شهر امری مهم است. که شناخت عوامل موثر در توسعه فیزیکی شهر می تواند کمک کار برنامه ریزان شهری و طراحان شهری باشد. لازم است از ابزارها و مدل های جدیدی که بتواند در تصمیم گیری به برنامه ریزان و طراحان شهری کمک نماید، استفاده نمود. با توجه به مطالب مذکور، در پژوهش حاضر تلاش خواهد شد تا به بررسی عوامل موثر بر فرآیند توسعه فیزیکی شهر مرودشت با روشهای تصمیم گیری چند معیاره پرداخته شود. و با توجه به شرایط موجود در شهر مورد مطالعه، مبحث تحلیل فضایی بهینه جهت توسعه فیزیکی شهر مرودشت با توجه به عوامل موثر بر فرآیند توسعه فیزیکی موجود در شهر در قالب شاخص های بررسی و با روشهای تصمیم گیری چند معیاره (AHP) و با انجام مطالعه موردی در شهر مرودشت پرداخته شود.

واژگان کلیدی: عوامل موثر، توسعه فیزیکی شهر و روش تصمیم گیری چندمعیاره.

۱. مقدمه

شهرنشینی شتابان معاصر به خصوص در کشورهای در حال توسعه موجب نابسامانی ها و مشکلاتی در کلانشهرها از جمله در استفاده از اراضی، توزیع خدمات و امکانات شده است (Correa, ۱۹۸۹:۱۱).

شهرنشینی و توسعه شهری بدون شک یکی از عمیق ترین جنبه های تمدن جدید می دانند که از عوامل تغییر محیط می باشد (محلاتی، ۱۳۷۴، ۳۱۳). بانگاهی به روند توسعه فیزیکی شهرها در نیمه دوم قرن حاضر معلوم می گردد که این عنصر محدود تحت تاثیر عواملی چون ازدیاد جمعیت، ادغام روستاها در بافت فیزیکی شهرها، گسترش فیزیکی و پر شمار شدن واحدهای تولیدی، خدماتی و مسکونی، تغییر الگوی مصرف زمین، افزایش حرص و طمع انسانها، زمین خواری و سوء مدیریت و مانند آن می باشد به دنبال رشد فیزیکی شتابان مجتمع های زیستی بخشی وسیع از مرغوب ترین، مناسب ترین و بالطبع باارزش ترین اراضی نزدیک شهرها که از دیر باز شرایط زیست محیطی لازم و کافی برای تجمع انسان ها در آنها وجود داشته در خصوص نابودی قرار گرفته است (محمدزاده، ۱۳۷۶، ۲۲۲).

در ایران توسعه فیزیکی شهرها همواره از مسائل مطرح در امور طراحی شهری بوده است؛ اکثر شهرهای ایران نیز که مراحل رشد و توسعه فضایی را طی مدت کمتر از دویست سال پشت سر نهاده اند، در بستر جغرافیایی خود با مشکلات فضایی زیادی روبرو هستند که بر مبنای شرایط پایه موثر بر طراحی شهری می توان بر این مشکلات فائق آمد (رهنمایی، ۱۳۷۸).